

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
Leadership of executives in the 21st century, Kamphaeng Phet
Vocational Education Office

นลธวัช ยุทธวงศ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Nontawat Yuttawong

Course Teacher Master of Education Program in Educational Administration Northern College

Corresponding E-mail: nontawat192498@gmail.com

วันที่รับบทความ: 26 มิถุนายน 2568; วันแก้ไขบทความ 13 สิงหาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 14 สิงหาคม 2568

Received: June 26, 2025; Revised: August 13, 2025; Accepted: August 14, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร และ 2) หาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้ 1) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นชั้นภูมิ โดยใช้วิทยาลัยฯ เป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ 2) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน และ 3) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การสัมพัทธ์แบบมีโครงสร้างเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก และ 2) แนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรมองเห็นอนาคตขององค์กรได้อย่างชัดเจน ตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย นำไปสู่การวางแผนปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และส่งเสริมเป้าหมายร่วมกัน 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรคิดนอกกรอบ สร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ ในการทำงานส่งเสริมสนับสนุน แก้ไขปัญหา รับฟังความเห็น ยกย่อง และให้กำลังใจทุกคน 3) ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีทักษะการสื่อสารที่สุภาพให้เกียรติ ชัดเจนโปร่งใส รับฟัง และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่ดี มีความยุติธรรม รับฟังข้อเสนอแนะ และเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้า

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ผู้บริหาร; ศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to 1) study the leadership of executives in the 21st century under the Vocational Education Commission of Kamphaeng Phet Province and 2) find the leadership guidelines for executives in the 21st century under the Vocational Education Commission of Kamphaeng Phet Province. The researchers used both quantitative and qualitative research. Data were collected by questionnaires from a sample of 165 people. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table. The sample was obtained by stratified random sampling with the following steps: 1) The sample was divided into regions using the college as a stratified variable. 2) The number of samples in each region was determined proportionally. 3) The sample was randomly selected using simple random sampling to obtain the specified sample. Data were analyzed by finding percentages, means, and standard deviations. Structured interviews were used to collect data from 9 experts. Data were analyzed by content analysis.

The research results found that 1) The leadership of executives in the 21st century under the vocational education of Kamphaeng Phet Province, overall and in each aspect, was at a high level. 2) The leadership guidelines of executives in the 21st century under the vocational education of Kamphaeng Phet Province are as follows: 1) In terms of having a vision, executives should be able to see the future of the organization clearly, set challenging goals, lead to practical planning, be consistent with the changing environment, and promote common goals. 2) In terms of creativity, executives should think out of the box, create new methods of working, support, solve problems, listen to opinions, honor, and encourage everyone. 3) In terms of communication, executives should have polite and respectful communication skills. Clear, transparent, listen and adapt to the situation. 4) In terms of human relations, executives should have good communication, be fair, listen to suggestions and give everyone an opportunity to express their opinions in order to lead the organization to success. 5) Information technology: Executives should promote and support the use of technology to increase work efficiency, create competitive advantage and drive the organization forward.

Keywords: Leadership; Executives; 21st century

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลัก ในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของ ประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่ว

โลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 ที่กล่าวว่า ประชาชน มีส่วนร่วม คนไทยในอนาคตจึงต้องมีศักยภาพและร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับ บริบทการพัฒนาในอนาคต มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ภายใต้สังคมแห่งการเรียนรู้ที่คนไทยสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และไปสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทย ทุกช่วงวัย มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรและเป็นบุคคลที่สำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ มีอำนาจในการตัดสินใจ วางแผน อำนวยการ และมอบหมายงาน รวมทั้งการกำกับติดตามให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จำเป็นต้องปฏิรูปตนเองและเปลี่ยนแปลงองค์กร เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการโดยเฉพาะ มีบทบาทสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสมตูลบรรลุลผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องอาศัยภาวะผู้นำมาช่วยเสริมสร้างให้เกิดแรงบันดาลใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความร่วมมือในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรอย่างมาก ทั้งในแง่ของการสร้างพฤติกรรมและควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการ ดำเนินงานของสถานศึกษา ด้วยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการเข้าไปมีอิทธิพลเหนือการทำงานของกลุ่มภายใต้สถานการณ์และช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานใช้ความพยายามทำงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา จะเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำย่อมนำพาสถานศึกษาก้าวไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างแน่นอน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะบทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสบการณ์ทางการ บริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้ ทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555)

อาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร มีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยมีเป้าหมายในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์และพันธกิจของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ให้บรรลุผล โดยมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านฝีมือต่าง ๆ ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในด้านวิชาชีพ ทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร วิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร และวิทยาลัยการ

อาชีพชาวนวลักษณ์บุรี ซึ่งมีการผลิตกำลังคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ แต่ความไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เพราะโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ แต่ผู้บริหารบางส่วนอาจยังคงยึดติดกับวิธีการบริหารแบบเดิม ๆ ทำให้ไม่สามารถนำพาองค์กรให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคนที่ต้องเตรียมการเพื่อให้บุคลากรเกิดความพร้อม ให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษามีมาตรฐาน และมีคุณภาพ

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือสู่การจัดการศึกษายุคใหม่ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณลักษณะ ทักษะใหม่ ๆ รู้เท่าทันโลกในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร และนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อหาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยมีแนวคิดและทฤษฎี ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

สังคมโลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนามากขึ้น ทั้งในด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร สังคม การปกครอง เพราะฉะนั้นภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก ทำให้เราได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมไปอย่างรวดเร็ว โดยไม่ใช่แค่เป็นการปฏิรูปเพียงครั้งคราว แต่เป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเรื่อย ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็นและสำคัญมากต่อผู้บริหารทุกองค์กร ซึ่งจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

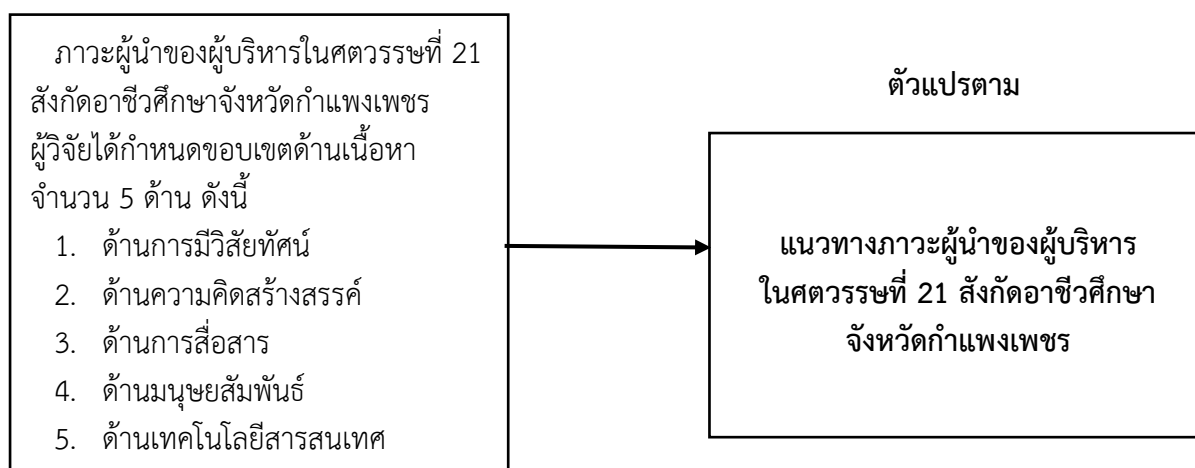
2. ทฤษฎีบริหารการศึกษา

ทฤษฎีภาวะผู้นำ เป็นแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาตนเอง และผู้อื่นให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีทฤษฎีภาวะผู้นำ ดังนี้ 1) ทฤษฎีว่าด้วยคุณลักษณะเฉพาะของผู้นำ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองได้ 2) ทฤษฎีว่าด้วยพฤติกรรม ซึ่งผู้นำควรศึกษาเพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และนำไปฝึกฝนตนเองให้มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำที่ดีอันจะนำไปสู่ความสำเร็จได้ 3) ทฤษฎีว่าด้วยผู้นำตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ผู้นำสามารถนำแนวทางไปปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์จริงได้ ส่งผลให้การบริหารประสบความสำเร็จ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ ผู้นำสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพภาวะผู้นำในกลุ่ม องค์กร และสังคม ให้ความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันมากที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ชัยยนต์ เพาพาน (2559); อรสา มาสิงห์ (2560); ไกรศร เจริญทอง (2561); วัชรภรณ์ กลิ่นภู และคณะ (2561); ธนพร จันทรมั่น, ชีรวิธ ชาติตันติโชค และณัฐวรรณ พุ่มดียิ่ง (2564) นำมากำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวแปรอิสระ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร วิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร และวิทยาลัยการอาชีพขามเฒ่าราษฎร์บูรณะ จำนวน 4 วิทยาลัยฯ ในปีการศึกษา 2567 รวมทั้งสิ้นจำนวน 289 คน (งานบุคลากรของวิทยาลัย 4 วิทยาลัย สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร วิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร และวิทยาลัยการอาชีพขามเฒ่าราษฎร์บูรณะ จำนวน 4 วิทยาลัยฯ ในปีการศึกษา 2567 ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น จำนวน 165 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้ 1.2.1) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นชั้นภูมิ โดยใช้วิทยาลัยฯ เป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ 1.2.2)

กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน และ 1.2.3) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ชัยยนต์ เพาพาน (2559); อรสา มาสิงห์ (2560); ไกรศร เจียมทอง (2561); วัชรภรณ์ กลิ่นภู และคณะ (2561); ฐนพร จันทรมั่น, ธีรวิธ ธาดาตันติโชค และณัฐวรรณ พุ่มตียิ่ง (2564) นำมากำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ขอบเขตตัวแปร

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูผู้สอนในวิทยาลัย 4 วิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้งสิ้น จำนวน 165 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้ 1) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นชั้นภูมิ โดยใช้วิทยาลัยฯ เป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ 2) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน และ 3) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

1. กลุ่มเป้าหมาย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559; อรสา มาสิงห์, 2560; ไกรศร เจียมทอง, 2561; วัชรภรณ์ กลิ่นภู และคณะ, 2561) และฐนพร จันทรมั่น, ธีรวิธ ธาดาตันติโชค และณัฐวรรณ พุ่มตียิ่ง, 2564)

3. ขอบเขตตัวแปร

แนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อหาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	มีการปฏิบัติ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.85	0.29	มาก
2	ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.83	0.27	มาก
3	ด้านการสื่อสาร	3.63	0.21	มาก
4	ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.80	0.22	มาก
5	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.08	0.39	มาก
รวมเฉลี่ย		3.84	0.16	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.39) รองลงมาคือ ด้านที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.29) ด้านที่ 2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.27) ด้านที่ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.22) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.21)

หากพิจารณาในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.29) 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.27) 3) ด้านการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.21) 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.22) และ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.39)

2. ผลการหาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรมองเห็นอนาคตขององค์กรได้อย่างชัดเจน ตั้งเป้าหมายที่ทำ ทาย นำไปสู่การวางแผนปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และส่งเสริมเป้าหมาย ร่วมกัน

2.2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรคิดนอกกรอบ สร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ ในการทำงาน ส่งเสริมสนับสนุน แก้ไขปัญหา รับฟังความเห็น ยกย่อง และให้กำลังใจทุกคน

2.3 ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีทักษะการสื่อสารที่สุภาพให้เกียรติ ชัดเจนโปร่งใส รับฟัง และ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์

2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่ดี มีความยุติธรรม รับฟังข้อเสนอแนะ และเปิด โอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

2.5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้า

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน สามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่เพื่อพัฒนางานมีมนุษยสัมพันธ์การสื่อสาร ที่ดี เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม และรับฟังความคิดเห็นจากทุกคน มีทักษะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศนำมาใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการบริหารภายในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุคค, จี. (Yukl, G., 2013) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพในหลากหลายบริบท ซึ่งรวมถึงทักษะ การสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์ และการใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนในหลายมิติ ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อบทบาทและภารกิจของการบริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึง เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างมีเป้าหมาย บทความวิชาการนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด พัฒนาการ องค์ประกอบ และแนวทางการประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากการวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การบริหาร การเปลี่ยนแปลง การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งนวัตกรรม ซึ่งมีส่วนช่วย ยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้ทันสมัย ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ ไปสอดคล้อง แนวคิดของ ชาลอม (Shalom, 2014) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นผู้นำในอนาคตที่มี ประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องประกอบด้วย 6 ทักษะ ดังนี้ 1) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) 2) การคิดอย่างมี วิจารณญาณ (Critical Thinking) 3) ความร่วมมือ (Collaboration) 4) การสื่อสาร (Communication) 5) การสร้างฉันทามติ (Consensus Building) และ 6) ความกล้าหาญ (Courage) ยังไปสอดคล้องกับงานวิจัย ของ กมลพัชร พงศ์เชียงใหม่(2565) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผล

ต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผู้นำเชิงจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง และด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร ภาวะผู้นำด้านความยืดหยุ่น ภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำด้านความร่วมมือ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สามารถนำมาปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยนต์ เพาพาน (2559) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีการมีวิสัยทัศน์ (Visionary) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ต้องมีวิสัยทัศน์ในการที่จะทำให้โรงเรียนเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนไปสู่อนาคตที่ต้องการ และสามารถแบ่งปันวิสัยทัศน์ไปพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกันได้ด้วย

1.2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาผลงานใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไกรสร เจริมทอง (2561) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน

1.3 ด้านการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการสื่อสารที่ชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ ฐนพร จันทรมัน, ธีรวัธ ธาดาตันติโชค และณัฐวรรณ พุ่มต้อย (2564) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน

1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการสื่อสารที่ดีเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น และร่วมแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ อรสา มาสิงห์ (2560) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารงาน

1.5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและมีการปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรภรณ์ กลิ่นภู และคณะ (2561) ที่กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร มีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบริหารองค์การ เนื่องจากกระบวนการวางแผนและตัดสินใจของผู้บริหาร ย่อมต้องใช้ระบบสารสนเทศเป็นหลักสำคัญของการบริหารงานทุกขั้นตอน

2. ผลการหาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร อภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรมองเห็นอนาคตขององค์กรได้อย่างชัดเจน ตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย นำไปสู่การวางแผนปฏิบัติได้จริง เพราะวิสัยทัศน์คือเป้าหมายที่จะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรในระยะยาวอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และส่งเสริมเป้าหมายร่วมกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพัชร พงศ์เชียงใหม่ (2565) ที่กล่าวสรุปไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีทักษะการเรียนรู้ลึกซึ้ง มีทุนทางความรู้ ทักษะและทัศนคติ เห็นความสำคัญของ ICT มองอนาคตว่า ICT จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำองค์กรสู่ความก้าวหน้า ทันสมัย ทันเหตุการณ์ สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง ทุกคนในองค์กรสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างผู้นำและสร้างภาวะผู้นำให้กับคนอื่น ๆ มองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ มีความคิดก้าวไกลไปข้างหน้าอยู่เสมอ และสามารถนำพาองค์กรไปยังทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นการวางรากฐานขององค์กรได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

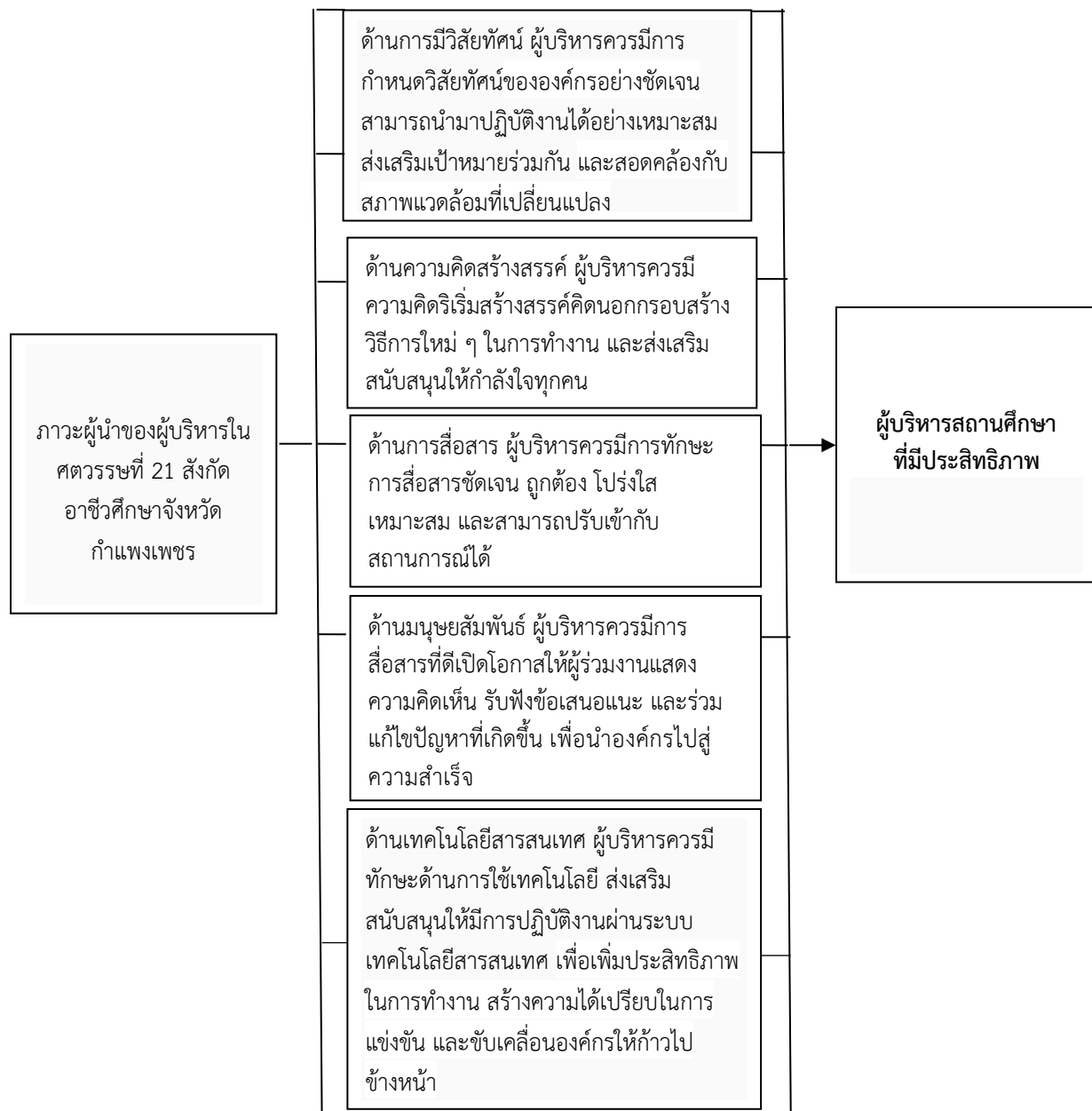
2.2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรคิดนอกกรอบ สร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ ในการทำงาน ส่งเสริมสนับสนุน แก้ไขปัญหา รับฟังความเห็น ยกย่อง และให้กำลังใจทุกคน เพราะความคิดสร้างสรรค์หรือการคิดนอกกรอบ จะสร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่ ๆ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ที่กล่าวสรุปไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือสิ่งเร้าได้อย่างเป็นระบบจากส่วนย่อย ๆ ไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ เป็นแบบอย่างและกระตุ้นให้บุคลากรได้ริเริ่มความคิดใหม่ และมีการประยุกต์ความคิดเดิมและความคิดใหม่ในการพัฒนาและปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดี และใหม่ในการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

2.3 ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีทักษะการสื่อสารที่สุภาพให้เกียรติ ชัดเจนโปร่งใส รับฟัง และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ เพราะช่วยสร้างความไว้วางใจ ความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในองค์กร การสื่อสารที่โปร่งใสจะช่วยให้พนักงานเข้าใจเป้าหมาย และทิศทางขององค์กรได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ พลราช (2560) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารต้องมีการสื่อสารและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชน

2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่ดี มีความยุติธรรม รับฟังข้อเสนอแนะ และเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เพราะผู้บริหารไม่ได้ทำงานคนเดียวแต่ต้องทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ การที่ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จึงเป็นรากฐานที่สำคัญของความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อ้อยทิพย์ ไทยน้อย (2566) ที่กล่าวสรุปไว้ว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน แก้ไขปัญหาโดยไม่อคติยึดหลักการประนีประนอม มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มอบหมายงานอย่างเสมอภาคใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้า เพราะในปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ การที่องค์กรนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์กรอยู่รอด และเติบโตได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา โสภิน (2565) ที่กล่าวสรุปไว้ว่า ลักษณะหรือพฤติกรรมของบุคคลที่ แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีความรู้และเข้าใจถึงการนำเทคโนโลยีมาบูรณาการเพื่อ พัฒนาตนเองและผู้อื่น สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อสถานศึกษา นำไปสู่การทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถลดช่องว่าง ของเทคโนโลยีได้

องค์ความรู้ใหม่

แผนภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรอย่างชัดเจน สามารถนำมาปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบสร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการทำงาน มีการทักษะการสื่อสารที่ดีชัดเจน ถูกต้อง โปร่งใส เหมาะสม รับฟัง เปิดโอกาสให้ทุกคนเสนอแนะ ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ให้ทุกคนมีการปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และที่สำคัญคือต้องให้กำลังใจทุกคนในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรอย่างชัดเจน สามารถนำมาปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมเป้าหมายร่วมกัน และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

1.2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คิดนอกกรอบสร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการทำงาน และส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจทุกคน

1.3 ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีการทักษะการสื่อสารชัดเจน ถูกต้อง โปร่งใส เหมาะสม และสามารถปรับเข้ากับสถานการณ์ได้

1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ และร่วมแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

1.5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรมีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้า

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ด้านการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการสร้างแรงจูงใจ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร และในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร และในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กมลพัชร พงศ์เชียงใหม่. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ

ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2.

วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ฐานพร จันทรมั่น, อีรวัธ ธาดาทันติโชค และ ณัฐวรรณ พุ่มดียัง. (2564). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารสิทธิธรรมปริทรรศน์, 22(2), 211.

ชัยยันต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการระดับชาติคุรุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.

- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- _____. (2558). แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. สงขลา: สำนักงานเลขาธิการคณะ ศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วัชรภรณ์ กลิ่นกุ และคณะ. (2561). การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของเทศบาล บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 4(1), 283.
- สุพัตรา รังคะวงษ์. (2565). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สัญญา โสภิน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนพระ ปรียดิตรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยดิตรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ . นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2568 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- _____. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2568 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริก หวานกราฟฟิค จำกัด.
- อาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. (2568). นโยบายมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ. สืบค้น เมื่อ 14 มกราคม 2568 จาก <https://www.google.com/search?q=>.
- อรสา มาสิงห์. (2560). การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 13(2), 113.
- อ้อยทิพย์ ไทยน้อย. (2566). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- Shalom. (2014). *Leadership Skills for the 21st Century*. Retrieved From <http://cfcoaching.org/?p=537>.
- Yukl G. (2013). *Leadership in Organizations (8th ed.)*. New Jersey : Pearson Education.